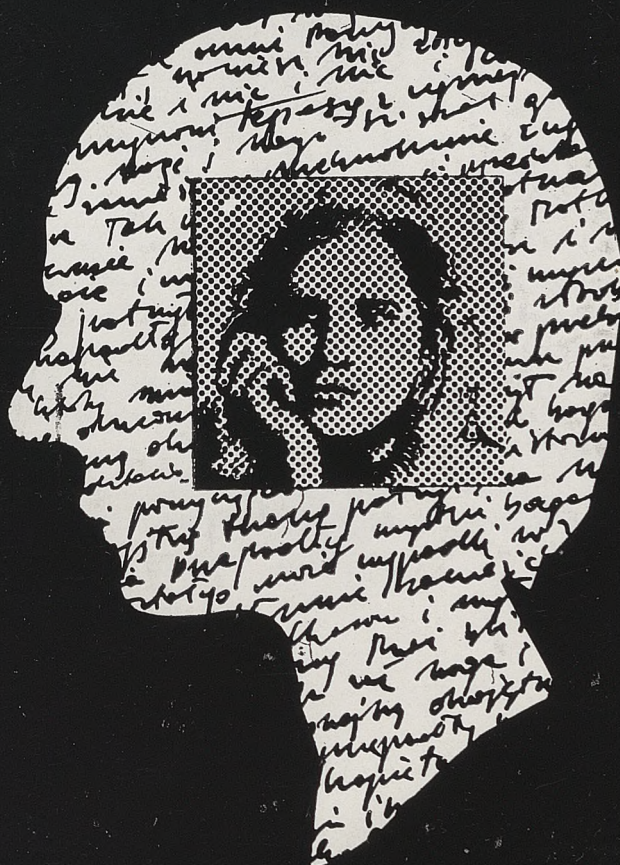

ÁKOS KERTÉSZ
WDOWY

PANSTWOWY TEATR LUDOWY W KRAKOWIE

Dyrektor i kierownik artystyczny: HENRYK GIŻYCKI
Z-ca dyrektora: JAN WĄTROBA
Kierownik literacki: ANDRZEJ OCHALSKI
Kierownik muzyczny: JOLANTA SZCZERBA

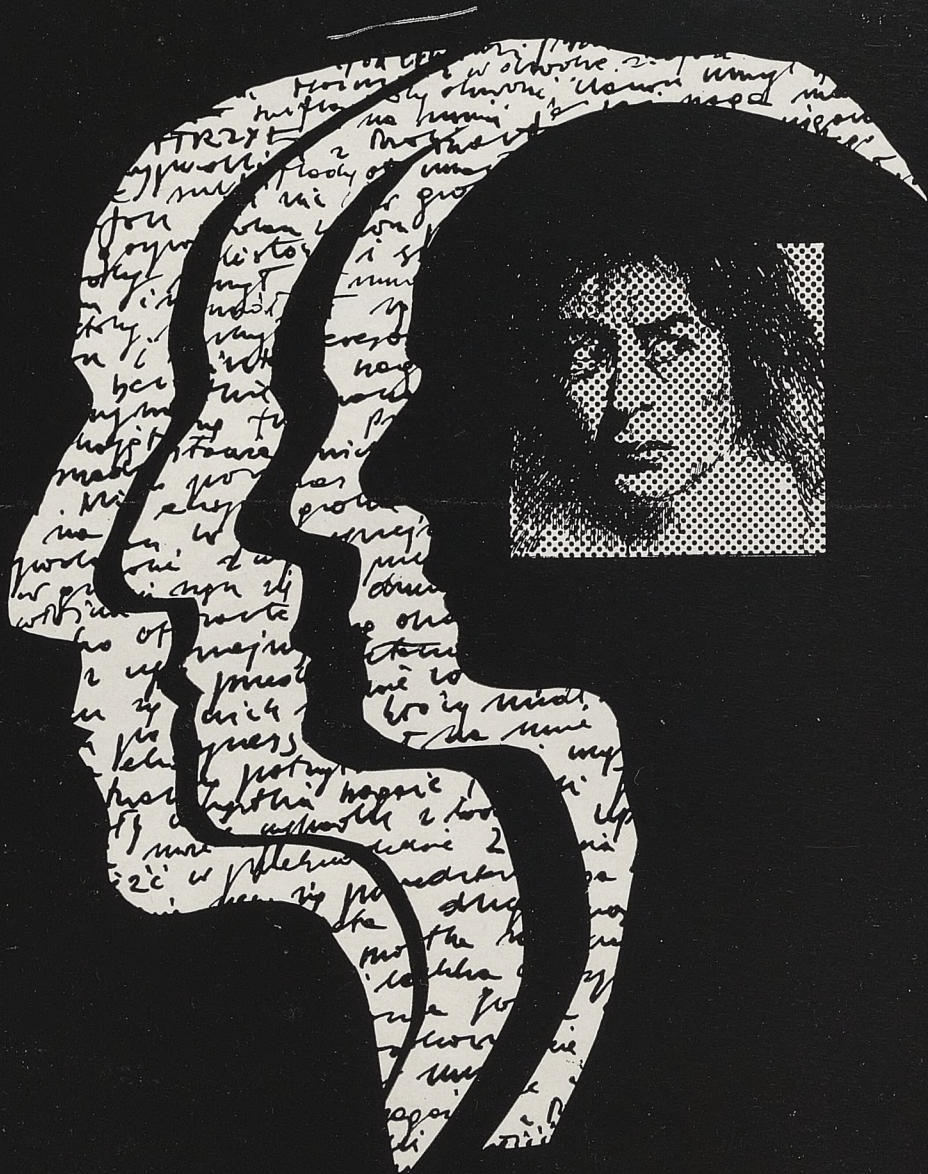
Akosz Kertész urodzony w roku 1932 — do 30 roku życia pracował jako ślusarz i dopiero w czasie studiów filologicznych na uniwersytecie buda-
peszteńskim rozpoczął karierę literacką. Zadebiutował w roku 1958 jako
nowelista na łamach czasopism literackich, potem wydał: tom nowel „Mi-
łość powszednich dni” (1962 r.), powieść „Zaulek” (1965 r.), powieść „Ma-
kra, czyli cena przegranej” (1971 r.) i tom nowel „Urodziny” (1972 r.). Od
roku 1966 Akosz Kertész pracuje jako dramaturg w wytwórni filmowej.
Jego powieści i nowele są często przerabiane na słuchowiska radiowe,
ekranizowane i adaptowane na scenę. Jako dramaturg zdobył na Węgrzech
uznanie sztuką „Makra”, sceniczną wersją powieści drukowanej w Polsce
w 1980 r. w przekładzie Tadeusza Olszańskiego w Kolekcji Literatury Wę-
gierskiej Państwowego Instytutu Wydawniczego. Powodzeniem na Węgrzech
cieszyła się też sztuka „Imieniny” osnuta na tle uroczystości imieninowych
w robotniczym domu, która obrazując tęsknotę i nadzieje na lepsze, bo-
gatsze, pełniejsze istnienie pobudza do refleksji nad obiektywnymi prze-
szkodami i niewykorzystaniem szans życiowych. Także i sztuka Kertésza
„Wdowy” rozpisana na cztery pochodzące z różnych środowisk społecznych
kobiety, o wyrazistych i wiarygodnych osobowościach daje sposobność do
zastanowienia się nad ludzkim losem i nieodwracalnością życiowych przy-
padków.

Dramaturgia węgierska mimo wartościowych dzieł wybitnych pisarzy XVIII i XIX wieku takich jak: Gyorgy Bessenyei, Mihaly Csokonai Vitez, József Katona, Mihaly Vorosmarty a zwłaszcza Imre Madach rzadko trafiała na sceny europejskie. Sytuacja diametralnie zmieniła się w wieku XX, gdy węgierskie komedie i farsy zaczęły skutecznie konkurować z najlepszymi w tej dziedzinie utworami francuskimi. Tradycja komedii i dramatu psychologiczno-obyczajowego trwa na Węgrzech po dziś dzień.

Pierwszym utworem węgierskim wystawionym na scenach polskich była „Tragedia człowieka” Imre Madacha (prapremiera Kraków 1903 r.), monumentalny poemat dramatyczny z faustowskim motywem walki diabła o duszę człowieka, na przestrzeni dziejów ludzkości. Na podobnej konstrukcji oparł Jerzy Żuławski znany i chętnie dawniej wystawiany dramat: „Eros i Psyche”. W okresie międzywojennym często grano w Polsce i to z ogromnym powodzeniem komedie László Bus-Feketego: „Trafika pani generałowej”, „Z miłości niedostatecznie”, Ferenc Herczega „Niebieski Lis”. Najpopularniejszym autorem węgierskim był Ferenc Molnár znany w całym świecie ze swojej klasycznej już powieści młodzieżowej „Chłopcy z placu broni”, którego sztuki „Liliom”, „Czerwony młyn” i inne często były grywane na scenach polskich. Po wojnie „Sprawa Pawła Eszteraga” Sandora Gergelyego obiegła wiele teatrów, a liczne sztuki autorów węgierskich: Gyuli Haya, Miklósa Meszolyego, Istvana Orkenyego, Margity Gaspar, Magdy Szabó, Klary Feher zdobywały polską publiczność teatralną. Osobno należy odnotować zainscenizowanie przez Teatr w Gdańsku w roku 1971 największego osiągnięcia dramaturgii węgierskiej sztuki Imre Madacha „Tragedia człowieka”.

„Wdowy” Akosa Kertésza są trzecią z kolei węgierską dramatyczną pozycją na scenie Państwowego Teatru Ludowego w Nowej Hucie po sztukach Ferenc Molnára „Liliom” (1958 r.) i Miklósa Meszolyego „Bunkier” (1970 r.).

ÁKOS KERTÉSZ

WDOWY

(Özvegyek)

Przekład: ALICJA MAZURKIEWICZ

OBSADA:

**Mama
Hanna
Anna
Róza**

**Eugenia Horecka
Barbara Stesłowicz
Maja Wiśniowska
Krystyna Rutkowska**

REŻYSERIA:

Zbigniew Wilkoński

SCENOGRAFIA:

Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka

Sufler i inspicjent: Ewa Kursa

Amy Karolyi:

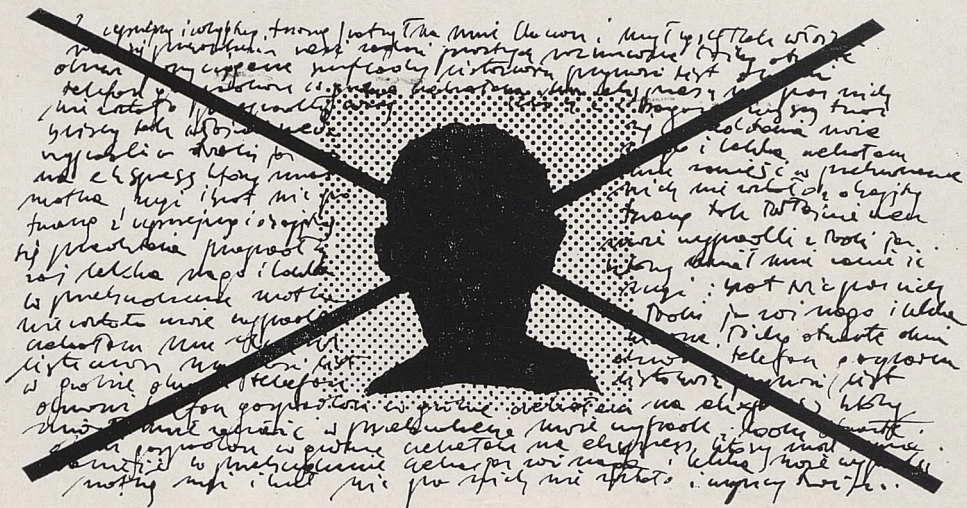
W drodze

Z uprzejmą obojętną twarzą patrzył na mnie
Charon i mył ręce. „Tak właśnie rzecz się przedstawia.
Przepadły wszystkie bagaże i wszyscy twoi bliscy.
Matka, mąż i brat. Nic po nich nie zostało.
Może wypadli z łodzi.”
Ja zaś naga i lekka
czekałam na ekspres,
który miał mnie zawieźć w przebudzenie.

Sześć zdań prostych

Rozrzucone łóżko.
Otwarte drzwi.
Powyciągane szuflady.
Listonosz przynosi list.
Dzwoni telefon.
Gospodarz w grobie.

(przełożyła Julia Hartwig)

Koordinacja pracy artystycznej: ELŻBIETA MACH

Kierownik techniczny: inż. ADAM ZDUNIAK

Oświetlenie: LUDWIK KOLANOWSKI

Akustyka: JACEK SIEWIOR I STANISŁAW TARASEK

Brygadierzy sceny: ZDZIŚŁAW KOWZUŃ I ZBIGNIEW SZCZUPACKI

Kierownicy pracowni krawieckich: KRYSTYNA SZCZEPANIK I ADAM KISZKA

Pracownia perukarska: HENRYK JARGOSZ

Prace modelatorskie: EDWARD SOLECKI

Prace malarskie: BEATA CIASTON

Prace stolarskie: BOGDAN WALENTOWICZ

Prace ślusarskie: ANTONI WTOREK

Prace tapicerskie: STANISŁAW KASPRZYK

Organizacja widowni

Kierownik: WŁODZIMIERZ BRODECKI

prowadzi sprzedaż biletów, przyjmuje zamówienia indywidualne i zbiorowe codziennie w godz. 9.00—16.00. Tel.: 44-27-66

Kasa teatru czynna na dwie godziny przed spektaklem.

Wybór tekstów do programu: EWA DROZDOWSKA

Organizacja druku: BARBARA RAŹNIAK

Opracowanie graficzne programu: MAREK CHLANDA

W REPERTUARZE TEATRU:

Adam Mickiewicz
OSTATNI ZAJAZD NA LITWIE
(PAN TADEUSZ)

Reżyseria: Wojciech Jesionka
Scenografia: Ewa Siatka

Juliusz Słowacki
KSIĄDZ MAREK

Reżyseria: Aleksander Bednarz
Scenografia: Józef Napiórkowski

Maria Konopnicka
O KRASNOLUDKACH I O SIEROTCE MARYSI

Reżyseria: Marek Kmiecński
Scenografia: Tadeusz Smolicki

Zygmunt Krasiński
NIE-BOSKA KOMEDIA

Reżyseria: Włodzimierz Nurkowski
Scenografia: Anna Sekuła

Lucjan Rydel
BETLEEM POLSKIE

Reżyseria: Henryk Giżycki
Scenografia: Józef Napiórkowski

Jan Drda
IGRASZKI Z DIABŁEM

Reżyseria: Henryk Giżycki
Scenografia: Józef Napiórkowski

1